

PRÆDIKEN SØNDAG DEN 26. NOVEMBER 2023

SIDSTE SØNDAG I KIRKEÅRET

AASTRUP KL. 9 – VESTER AABY KL. 10.15

Tekster: Es. 65,17-19; 2. Thess. 2,13-17; Matth. 25,31-46

Salmer: 732,279,276,274,431

Så send os da din Ånd herved,
At hjerterne kan brænde
For retfærd, brodersind og fred,
Og vi dig lydigt tjene!
Lær os at nemme ret dit bud:
Havd vi for intet fik af Gud
For intet glad at give!

Sidste søndag i kirkeåret. Det er svært at høre dagens navn uden at tænke afslutning.

Og går vi til dagens tekst lyder det også umiddelbart som en opskrift på afslutning.

Derfor skal det i dag handle om **begyndelse**.

For evangeliet er ikke kommet til verden for at fortælle os, hvad vi kan sige os selv.

Men for at fortælle om det glædelige budskab om frelse ved Jesus Kristus.

Alle verdensreligioner har tanker om begyndelse og afslutning. Før kristendommen kom til vore egne, herskede Odin og Thor, og i deres univers kaldes afslutningen for Ragnarok. Ordet bliver stadig brugt som symbol på kaos og uorden. I stort og i småt.

Men det er faktisk ikke retfærdigt at lade Ragnarok være identisk med afslutning.

Lige som det ikke er retfærdigt, at lade dagens tekst om verdensdommen være identisk med afslutning. Vi har hørt denne tekst hvert andet år i rigtig mange år.

Og verden står endnu. Selv om den slår revner på Island og andre steder, hvor kaos truer.

For det **gør** kaos.

Kaos skal blot ikke være identisk med afslutning.

Men lad os til en begyndelse prøve at gå ind på de tanker, som dagens tekst om verdensdommen meget let sætter i gang hos os. Dagens tekst minder i mangt og meget om et årsregnskab, eller måske snarere et budget. Sådan skal det gå.

Og sådan har den været opfattet. Det mest kendte eksempel er måske vore mange middelalderlige kalkmalerier rundt omkring i utallige danske kirker. Jesus i dommersædet og fårene og bukkene på hver side af ham.

Det får let karakter af det samme som alle de gode kostråd, der kommer os i møde, nu hvor julefrokosterne står for døren.

Middelalderens kalkmalerier rummer også en **mulighed** for at være på den rigtige side.

Fåresiden.

Vi vil så gerne være blandt dem, Jesus i dag inviterer med fordi de gjorde det rigtige. De for verden rundt og hjalp.

Og hjalp derved også Gud.

Og vi **skal** hjælpe til rundt om i verden. Den trænger til det.

Det har den altid gjort, men det synes at være meget synligt i netop dette år.

Og **gør** vi det så?

Det er der nok mange, der vil mene. Heldigvis har verdenssamfundet taget kriserne alvorligt. I øst og i syd.

Vi beder til, at det må hjælpe, og at 2024 bliver fredens år.

Men har vi gjort **nok**?

Dette yderst ubehagelige spørgsmål ligger under dagens tekst fra Matthæusevangeliet. For bukkensiden truer jo.

Hvem skal svare på spørgsmålet?

Det er kun en til at gøre det. Nemlig os selv. Dagens tekst giver i hvert fald ikke svaret.

Hver gang vi går forbi uden at handle, skal vores hjerne i gang med at fabrikere en undskyldning.

Det er den rigtig god til. Somme tider opdager vi det ikke engang.

For vi **kan** jo ikke frelse hele verden. Vel?

Inden det bliver alt for ubehageligt og velkendt, er det blevet tid til at vende tilbage til indledningen.

At dagens evangelium ikke handler om afslutning. Men om begyndelse.

Det er **glædeligt** budskab.

Men det er ikke et budskab uden dom. Det **er** en domstekst, vi får at høre på den sidste søndag i kirkeåret. Det kommer vi ikke uden om.

Det er blot ikke en dom, der afgør om vi har gjort nok.

For det ved vi godt alle sammen allerinderst inde, at vi ikke har.

Det er den erkendelse, vi skal turde være i stue med, når vi hører teksten til sidste søndag i kirkeåret. Vi skal turde tro, at selv om vi ikke har gjort nok, så handler dagens evangelietekst ikke om afslutning.

Men om begyndelse.

Det, det handler om, er imidlertid at ramme dybden i dette glædelige budskab.

Så vi ikke kommer til at afslutte kirkeåret med en automatfrelse fordi Gud er god, og så er det da for øvrigt 1. søndag i advent på næste søndag.

Lige præcis det vil Matthæus sikre sig imod med sin beskrivelse af verdensdommen.

Mennesker har, fra den blev hørt første gang, forsøgt at anbringe sig selv på den rigtige side.

Fordi mennesker ikke turde leve med at være dømt forkerte af Gud.

Middelalderens helvedesforestillinger, skærsildsforestillinger og muligheder for afladshandel udsprang lige præcis af denne frygt for fortabelse, der jo bogstaveligt talt får grobund i versene om dem, der ikke gav, ikke besøgte, ikke mættede.

Nu har vi her i prædikenen været i selskab med disse tanker i et minuts tid, og det begynder at være rigtig ubehageligt.

Men hvem er det, der i bund og grund har brug for Guds frelse? Er det dem, der sådan allerinderst inde er sikre på, at de nok har gjort det godt nok?

Eller er det dem, der i mørke frygter for, at det har de ikke.

Mon ikke mest de sidste.

En af de bedste danske prædikanter i det 20.århundrede, professor P.G.Lindhardt, sagde en gang, at der ikke var tale om sådan en gang først den ene vej og så den anden vej. Det er der, vi er på vej hen med denne prædiken, hvis ordene om fortabelse alene skal tjene til at skræmme folk til Gud.

Nej, sagde Lindhardt, lov og evangelium hører **sammen**.

Dagens tekst deler ikke menneskeheden op i to dele, den gode og den onde. Den deler det enkelte menneske op i to halvdele, hvor den ene del frygter i nattemørket, og den anden del handler i fuldt dagslys.

For sådan er det simpelthen at være menneske.
Til gengæld får vi på Bibelens første sider at vide, at mennesker er skabte i Guds billede. Ordene om begyndelsen lød længe før ordene om afslutningen. De er samtidige. Også i dag.

Det først var, da vi ville være som Gud til at kende godt og ondt – at det gik galt. Det sker så til gengæld allerede i kapitel 3 i 1. Mosebog.

Det er tanken om, at vi overhovedet skulle **have** muligheden for alene at gøre det gode og at gøre det rigtige hver gang, der sætter frygten.

Skaber afstanden.

Maler ham-der-I-ved-nok på væggen.

Det er vore egne tanker, når vi hører dagens evangelietekst, der skaber afstanden. Bare-jeg-nu-ikke-tankerne.

Derfor skal vi her, hvor prædikenen nærmer sig afslutningen – og bare rolig **den** afslutning er **ikke** en ny begyndelse - endnu en gang høre, at evangelium **altid** er begyndelse. Både når vi forstår det.

Og når vi ikke forstår det.

Gud dømmes ikke mennesker, fordi de ikke er gode nok. Men fordi de enten **tror**, de er gode nok, eller tror, at ingen fortsættelse er mulig.

Det glædelige budskab ligger i en enkelt sætning, der følger efter alle de pinagtige udmalinger.

Og budskabet handler om de retfærdige.

I dagens tekst kaldes alle dem, der gør det rigtige for de retfærdige.

Men alle de andre kaldes ikke for **uretfærdige**. De kaldes blot dem, ved hans venstre side.

Og de retfærdige skal gå ind til evigt liv.
Dagens evangelium er, at dem, der tør stå ved deres uformåenhed **bliver** retfærdiggjorte. af tro på Jesus Kristus. Ikke af gerninger. Det er troen alene, der flytter mennesker fra venstre til højre side.

Den erkendelse nåede vores reformator Martin Luther frem til efter at have været i det dybeste mørke. Fordi også han startede med at tro, at selvskabt mørke og plage var vejen til Guds frelse.

Men Guds begyndelse, troen på, at Jesu Kristi død og opstandelse og den alene bragte frelsen til mennesker, er det, der giver troen til mennesker. Som gave, ikke som belønning. Hvad enten vi er til højre eller til venstre, og hvad enten vi er i mørke eller i lys. Vi kan ikke skabe Guds frelse, men vi kan tage imod den. Fordi vi er skabte i Guds billede.

Og derfra, som frelste af Guds nåde, kan og skal vi gå ud til en verden, der sulter og tørster.

Efter fred og efter retfærdighed.

Herre Kristus, dig til ære, slutter vi vort kirkeår.

AMEN